

arteveldehogeschool

LID VAN DE ASSOCIATIE UNIVERSITEIT GENT

Videocoaching VerBEELDing

SMARTdag 28 mei 2019

VerBEEIDing

**Interactie in beeld, interactie in gesprek.
Beelden als motor voor groei in interactie met jonge kinderen.**

Giselinde Bracke, Ine Hostyn, & Ann Steverlynck
(praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek 2013-2014)

Voorschoolse
kinderopvang

Ine Hostyn, Ann Steverlynck & Sofie Verschaeve
(valorisatieproject, 2017)

Buitenschoolse
kinderopvang

Kleuteronderwijs

www.arteveldeshogeschool.be/verbeelding

- Inspirerende & motiverende verhalen
- Ondersteuning (inhoud & proces)
- Contactgegevens

Videocoaching

WAAROM? DAAROM!

Een rijke ontwikkeling en ontplooiing voor kinderen, dat is de gedeelde ambitie!

Begeleider-kind interactie als motor

Rijke kijk naar kinderen als voorwaarde

Coaching van professionals als ondersteuning!

Wat zegt de literatuur over videocoaching?

1. Videobegeleiding = krachtig! (*Fukkink & Tavecchio, 2010; Fukkink, Trienekens, & Kramer, 2010*)
2. Methodiek ontwikkelen voor videocoaching is relevant!
3. Kwaliteitsvolle interactie is belangrijk voor kwaliteit van de kinderopvang en onderwijs in zijn geheel.
(*Duncan & Brooks-Gunn, 2000; Leseman, 2009; NCKO, 2011; Hattie*).

Videocoaching

SLEUTELS TOT SUCCESVOL PROCES:

Sleutels tot succesvol proces:

1. Korte, zinvolle opnames
2. Interactie vanuit kindperspectief bekijken en Klein Kijken naar Kinderen *KKK*
3. Krachtgericht & groeigericht professionals coachen: zowel bewustwording als groei ondersteunen. Van Klein Kijken naar Kinderen naar Klein Kijken naar Jezelf.

KKK → *KKJ*

Videocoaching

1. KORTE, ZINVOLLE OPNAMEN

Wie wil graag de workshop filmen?

Twijfels twijfels... dat is normaal!

- ... zal dat niet teveel tijd en werk in beslag nemen?
- ... zullen de kinderen anders doen als ik met een camera binnenkom?
- ... zal ik het wel goed doen? hoe zal ik overkomen?
- ... wat zal er met de beelden gebeuren?

“We staan er voor en we gaan er voor. Eens met de kinderen bezig vergeet je de zenuwen snel.”

“Is het voldoende?
Gaat het beeld goed zijn?”

Veiligheid creëren!

- Een vertrouwensband, tijdens filmen al waarderende ondersteunende coachende houding
- Voldoende informatie vooraf is cruciaal, informatiemoment vooraf
- Eigenaarschap beeldmateriaal: intern gebruik
- Geen evaluatie maar groeien als professional
- Kijkkaders vooraf tonen

<https://www.arteveldehogeschool.be/verbeelding/hoe/>

Videocoaching: leren met een camera in de klas

KLASSE

Zo doen zij het

<https://www.youtube.com/watch?v=LwvCtjRtYl4>

Zinvolle opnames

- Vooraf goed informeren (informed consent)
- Eenvoudige apparatuur (gsm, handcamera)
- Wennen voor kinderen & professionals
- Korte opnames (10 minuten)
- Mee opgaan in de omgeving
- Initiatief professional waar en wanneer
- Geef aan wanneer je stopt met filmen “is het OK zo?”
- Interactie filmen!
 - Kinderen & professionals in beeld
 - Eventueel eerste keer: enkel kinderen

Vooraf goed informeren: informed consent

<https://www.arteveldehogeschool.be/verbeelding/hoe/>

LOGO ORGANISATIE
OF SCHOOL

NAAM ORGANISATIE
OF SCHOOL

LOGO ORGANISATIE
OF SCHOOL

NAAM ORGANISATIE
OF SCHOOL

INFORMATIEBRIEF

Beste ouder(s), beste voogd(en)

Naam van de kinderopvang of buitenschoolse opvang of school waar uw zoon/dochter opvang geniet of school loopt, werkt aan een project rond videocoaching. We zijn overtuigd dat dit project de begeleiding van alle kinderen en jongeren ten goede komt.

Tijdens het traject van videocoaching maken we video-opnames en bespreken die daarna intern. De verantwoordelijke en de begeleider of leraar kijken samen naar wat de kinderen en jongeren tonen op de beelden en denken na over welke interactie hen het beste ondersteunt in hun groei en ontwikkeling.

In de opvang of op school van uw zoon/dochter zullen we in de periode tussen xxx en xxx enkele korte video-opnames maken in dagelijkse situaties (+/- 10 minuten). Dit gebeurt met een handcamera en door ... (NAAM) en een medewerker of leraar.

Uw zoon/dochter zal tijdens deze opnames op geen enkel moment hinder ondervinden. De normale werking blijft doorgaan. Alle beelden worden strikt vertrouwelijk behandeld en enkel intern gebruikt in de coachingsgesprekken. We bewaren de beelden op de computer van de videocoach en de leraar. De beelden worden via geen enkel kanaal gepubliceerd. Na afloop van het traject worden deze terug verwijderd. Indien u dat wil, kan u de beelden altijd opvragen.

TOESTEMMING VIDEO OPNAMEN

Ik/wij _____ (uw naam en voornaam),
ouder(s)/voogd(en) van _____ (naam en voornaam van uw kind),
verlenen hierbij uitdrukkelijk (aankruisen)

- toestemming
- geen toestemming

aan xxx (naam organisatie of school) om te filmen in de opvang of de kleuterklas van mijn/ons kind. Deze beelden zullen enkel intern binnen het traject van videobegeleiding gebruikt worden.

Ik begrijp het doel van het traject videocoaching op basis van de bijgevoegde informatiebrief en weet dat er gefilmd zal worden in de opvang van mijn kind. Ik weet dat er geen risico's of ongemakken verbonden zijn aan de deelname van mijn kind. Ik laat mijn kind binnen dit project meewerken uit vrije wil. Ik behoud het recht om op elk moment de deelname van mijn kind stop te zetten.

Er mag over de resultaten van dit traject videocoaching gesproken en geschreven worden. De naam van mijn zoon/dochter wordt daarbij niet vermeld en de vertrouwelijkheid van de gegevens wordt strikt gerespecteerd. De beelden worden via geen enkel kanaal gepubliceerd.

Eenvoudige apparatuur

Wennen voor professionals en kinderen

Wennen voor professionals en kinderen

Mee opgaan in de omgeving

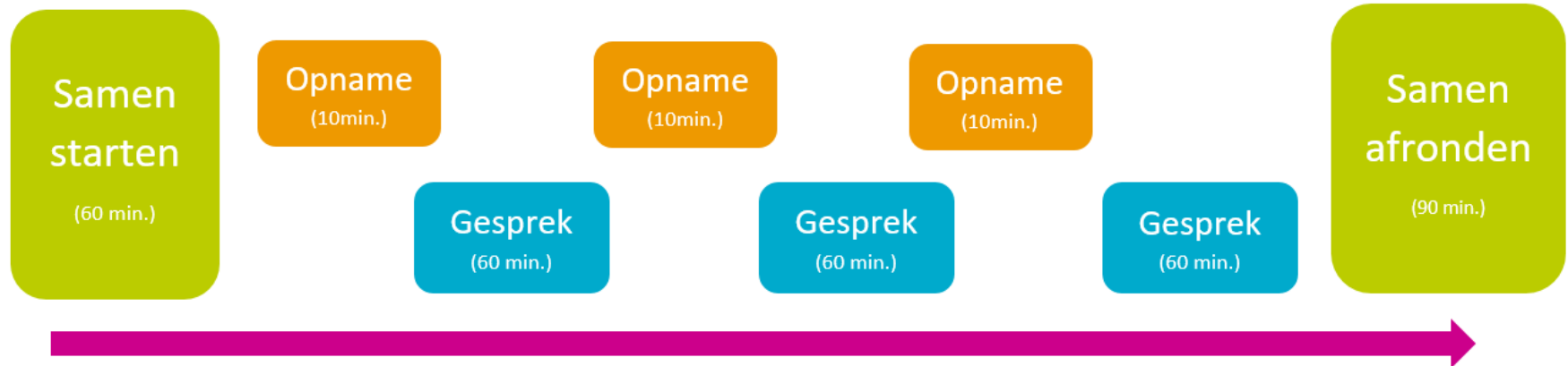
Initiatief professional waar en wanneer

Kinderen en professional in beeld: interactie filmen, ev. eerste keer enkel kinderen

Haalbaar in de praktijk, ja!

- De opnames gebeuren tijdens de dagdagelijkse werking en beïnvloeden de werking niet.
- Minimum twee opnames en twee coachingsgesprekken.
- De gesprekken, buiten de groep/klas, duren max. 1 uur.
- Werk met een aantal collega's (min. 2, zo kunnen ze het er ook eens samen over hebben) maar niet met te veel mensen in 1 keer.

Sleutels tot succesvol proces:

1. Korte, zinvolle opnames
2. Interactie vanuit kindperspectief bekijken en Klein Kijken naar Kinderen *KKK*
3. Krachtgericht & groeigericht professionals coachen: zowel bewustwording als groei ondersteunen. Van Klein Kijken naar Kinderen naar Klein Kijken naar Jezelf.

KKK → *KKJ*

Videocoaching

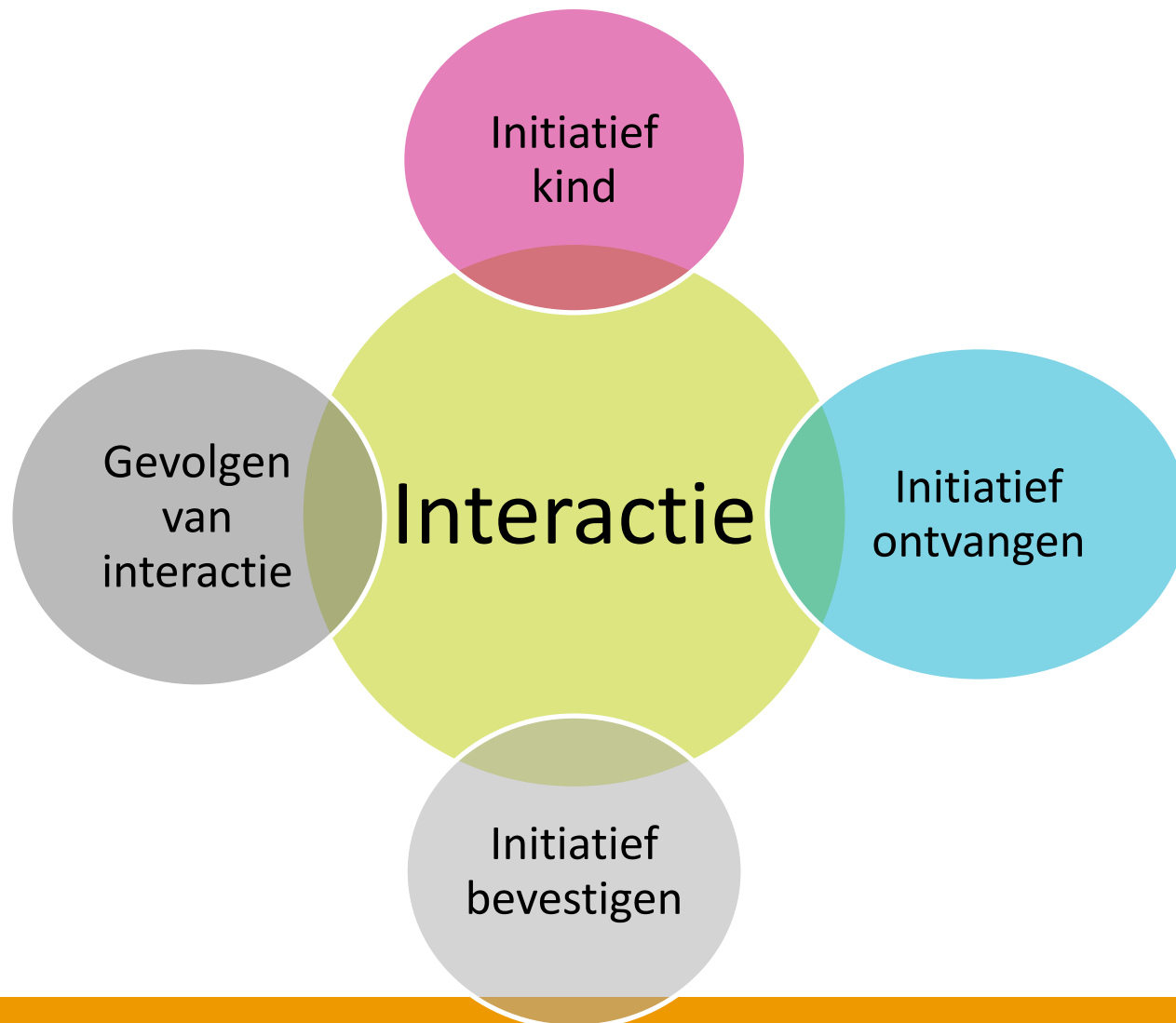
2. FOCUS OP DE KINDEREN EN KKK: KLEIN KIJKEN NAAR KINDEREN

Interactie benoemen. Wat zie je?

Communicatie - basis

Coachingsvragen!

1. Focus op de kinderen!
2. Welke signalen, initiatieven zie je bij de kinderen? Welke noden zie je bij de kinderen? **(kijkwijzer)**.
3. Hoe ontvangt de professional deze initiatieven, signalen, noden? Wat wordt er ingezet? Wat doet de professional?
4. Wat is het effect op het kind?

Kijkwijzer kwaliteitsvolle interactie – perspectief KIND (gebaseerd op DE NCKO-

Kwaliteitsmonitor (2010)).

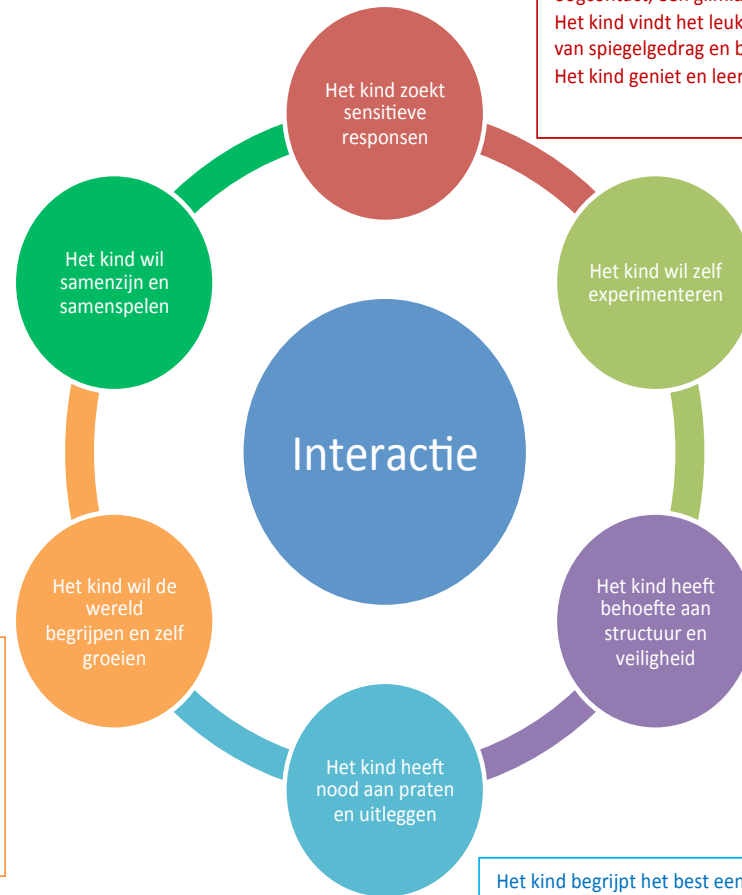
Het kind heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun.
Het kind toont signalen die vragen om sensitieve responsen.
Het kind geniet van een liefdevolle aanraking, beurt krijgen, fysieke nabijheid, oogcontact, een glimlach, aangenaam stemgebruik en delende vreugde.
Het kind vindt het leuk om geïmiteerd te worden en zoekt bevestiging door middel van spiegelgedrag en benoemen.
Het kind geniet en leert van de expressie van de begeleider.

Het kind maakt graag contacten met andere kinderen.
Het kind geniet van waardering en bevestiging in zijn interactie met andere kinderen.
Het kind houdt ervan om mogelijke positieve sociale rollen te zien en te begrijpen.
Het kind vindt het fijn om begeleid te worden bij conflicten.

Het kind wil in een prikkelende ruimte zelf aan de slag.
Het kind houdt ervan om eerst zelf te proberen.
Het kind geniet van positieve bevestiging.
Het kind houdt ervan om te praten over de handelingen, het gevoel, de ervaringen...
Het kind wil binnen de prikkelende ruimte toch veiligheid.

Het kind houdt van een overzichtelijke en voorspelbare omgeving.
Het kind vindt het fijn dat er consequentie en respect is bij het maken van afspraken.
Het kind is het meest gevoelig voor IK-boodschappen bij onacceptabel gedrag (gedrag benoemen, gevolgen duiden, gevoelens benoemen.)
Het kind kan leren wat de kracht van empathie is.
Het kind geniet van humor.

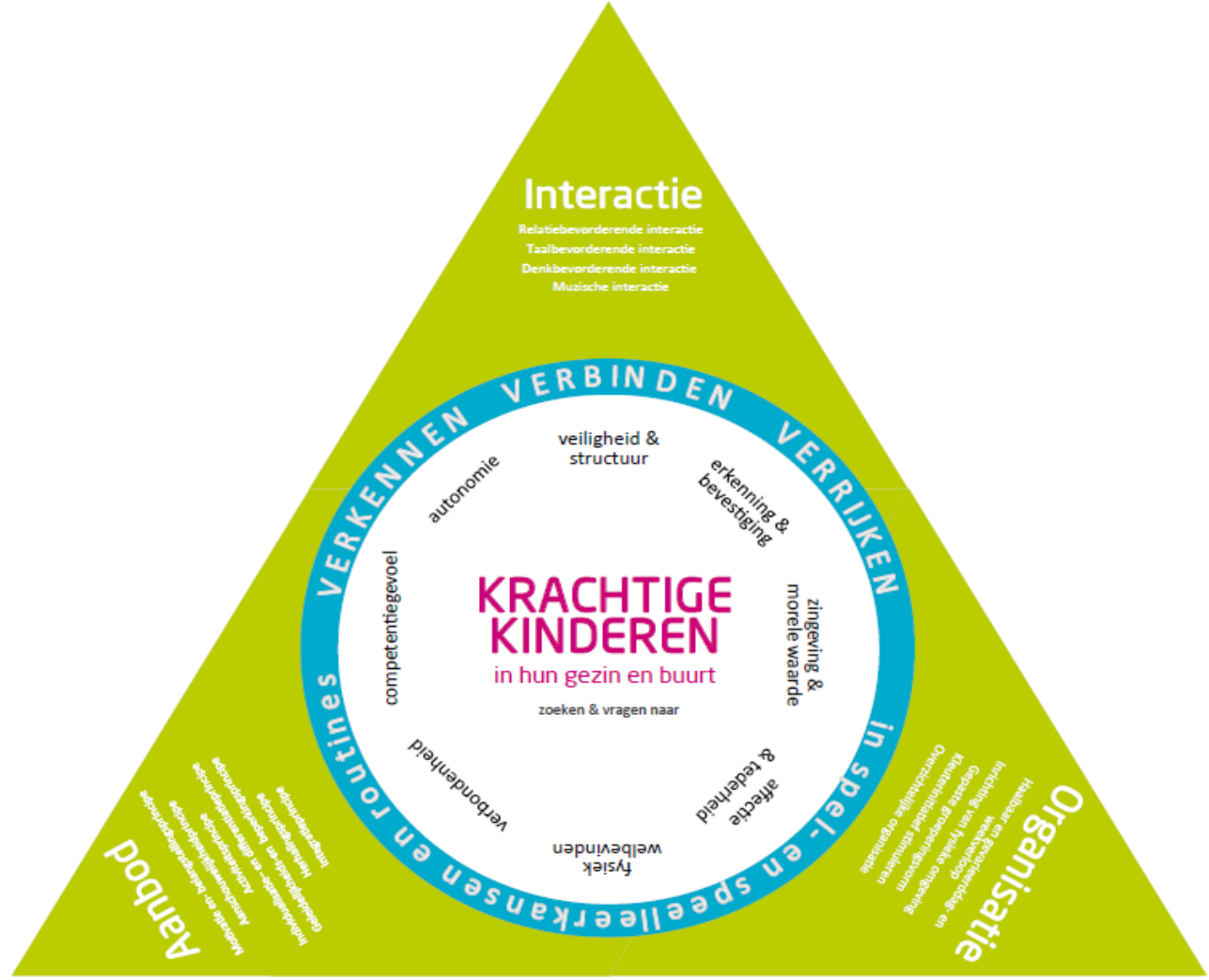
Het kind begrijpt het best een taalgebruik aangepast aan zijn taalniveau.
Het kind houdt ervan om spreekansen te krijgen.
(Doorvragen = verrijking + contextualisering.)
Het kind zet graag expressieve, communicatieve én conceptualiserende taal in.
Het kind wordt geïnspireerd door een rijk en muzisch taalmodel.

Het kind geniet van een prikkelende ruimte die aansluit bij zijn interesses en behoeftes (sensomotorisch en manipulatief spel)
Het kind wordt graag uitgedaagd.
Het kind houdt ervan om te ontwikkelen op zijn eigen tempo.
Belang tussen keuzevrijheid en stimuleren.

WERKDOCUMENT

Arteveldehogeschool – PWO onderzoek 'verBEEtDing':
Interactie in beeld, interactie in gesprek.

“Het is het kleine dat ons groot maakt”

3. VAN KLEIN KIJKEN NAAR KINDEREN NAAR KLEIN KIJKEN NAAR JEZELF (KKK -> KKJ)

Jezelf op beeld zien is confronterend maar heel leerrijk

Videocoaching: iets krachtigs

- De kracht van het concrete!
- Authentieke, persoonlijke en professionele situaties
- De beelden laten de begeleider/leerkrachten toe even afstand te nemen van de dagelijkse realiteit en zichzelf in de positie van observator te plaatsen

GRROW – model

Appreciative inquiry

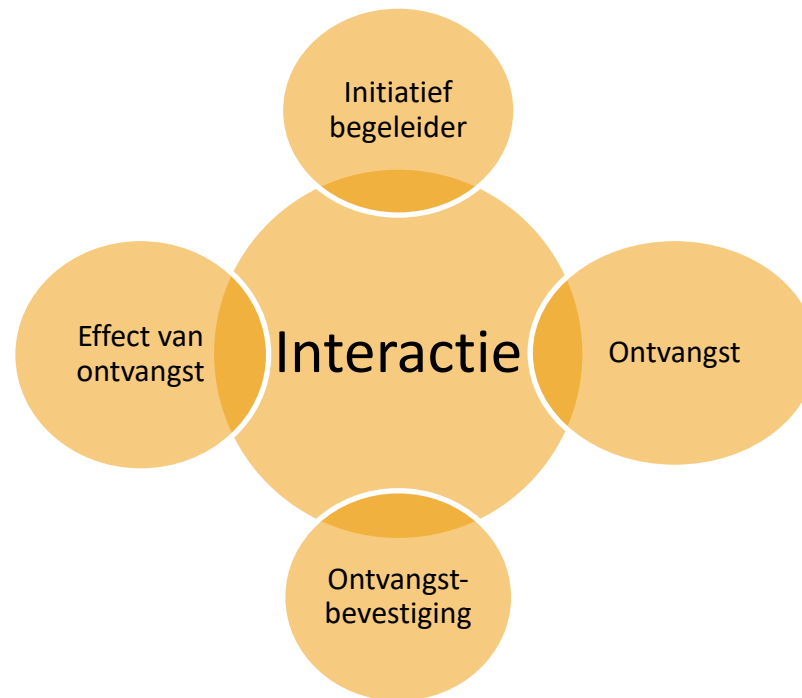
Als coach : waardierend én perspectiefgevend vanuit ‘samen zoeken’

Kijken vanuit het perspectief van de kinderen zorgt voor dialoog

Gesprek videocoach-begeleider/lkr staat model voor begeleider/lkr-kind interactie

Gebaseerd op steunpunt video-interactiebegeleiding (2012)

Laat je coachee initiatief nemen

Structuur videocoachingsgesprek

Structuur videocoachingsgesprek¹

Jij-en-ik¹

A) → Terugblik opname¹

Hoe waren de opnames voor jou? Hoe voelde je je? Waaraan dacht je? ...¹

B) → Hier, samen¹

Hoe is het voor jou om hier samen te zitten? Welke verwachtingen heb je? ...¹

Wij-en-het-beeld¹

1. → Samen kijken¹

We bekijken samen (een deel van) de beelden.¹

¹

2. → Focus op de kinderen – signalen herkennen en benoemen¹

De student in beeld heeft het eerste woord!¹

Initiatieven van de kinderen kunnen herkennen en benoemen vanuit het beeld van het krachtige kind. Wat zie je? Wat zie je bij de kinderen? FOCUS op de kinderen houden is hier belangrijk. Welke signalen zie je?¹

Methode: Klein kijken naar kinderen + ~~focus~~¹

¹

3. → Signalen linken aan kwaliteitsvolle interactie vanuit kindperspectief¹

Bekijk het gekozen fragment stap voor stap en analyseer samen!¹

Welke initiatieven zie je bij de kinderen? Welke gedragingen/noden zie je bij de kinderen? Hoe kan je de linken aan kwaliteitsvolle interactie? (KUKKADER interactie vanuit kindperspectief).¹

¹

4. → Van Klein Kijken naar Kinderen naar Klein Kijken naar Jezelf¹

Gericht kijken!¹

Hoe ontvangt de student deze initiatieven, signalen, noden? Wat wordt er ingezet? Wat doet de student? Wat is het effect op het kind?¹

¹

5. → Groel doel bepalen en concretiseren¹

Samen bespreken!¹

Versterken: Welke initiatieven, signalen van de kinderen vragen niet meer ondersteuning? Welke interacties lopen goed? Waarom lopen ze goed? Wat wordt er ingezet door de student? Welk talent moet geborgen worden?¹

Uitdagen: Welke initiatieven/gebeurtenissen/interacties vragen meer ondersteuning? Waarom? Wat kan de student inzetten? Wat zou het effect bij de kinderen kunnen zijn?¹

Jij-en-ik¹

C) → Terugblik gesprek¹

Hoe was het gesprek voor jou? Waaraan dacht je? Wat neem je mee? ...¹

D) → Vooruitblik opname¹

Wat zetten we ev. op beeld de volgende keer? Waar & wanneer? ...¹

Videocoaching: wat begeleiders en leerkrachten ons vertellen/tonen!

WAT LEREN WE VAN BEGELEIDERS EN LEERKRACHTEN OVER VIDEOCOACHING?

"Ik heb geleerd om naar kleine en positieve dingen te kijken die anders in de drukte verloren gaan."

"Dat geeft je redbull"

"Nieuw paar ogen"

"Je kan meer kijken vanuit de kinderen."

"Het is het kleine dat ons groot maakt"

"Een deugddoende confrontatie"

"Je ziet dat je voor die kinderen iets betekent in hun leven. Je beseft meer je impact die je hebt op de kinderen: wat je zegt doet ertoe!"

En wat denken studenten in
de opleiding
kleuteronderwijs van het
samen kijken naar beelden?

*“leerrijk en verrijkend om
filmpjes te bekijken van
onzelf op stage”*

*“het perspectief van de kleuter
innemen bij het kijken naar de
interactie, je kan dan ook goed
zien wat zij eruit leren”*

*“je krijgt meer kans om te
groeien door jezelf te zien en
feedback te krijgen van
anderen”*

*“interessant om je eigen gedrag
achteraf te bekijken op video omdat
je dan zo zaken ziet waar je je niet
bewust van was”*

Bronnen

- Barrett, F., Fry, R., & Wittockx, H. (2012). *Appreciative Inquiry: Het basiswerk*. Leuven: Lannoo Campus.
- Clement, J. (2012). *Inspirerend coachen. De kunst van dynamisch en uitdagend communiceren*. Leuven: Lannoo Campus.
- Dekker, J., Hoogland, M., Eliëns, M., & van der Giessen, J. (2004). *Video-interactiebegeleiding*. Houten: Bohn Stafleu van Loghum.
- Duncan, G. T. & Brooks-Gunn, J. (2000). Family poverty, welfare reform, and child development. *Child Development*, 71 (1), 188-196.
- Fukkink, R. & Tavecchio, L. (2010). Effects of Video Interaction Guidance on early childhood teachers. *Teaching and Teacher Education*, 26, 1652-1659.
- Fukkink, R., Trienekens, N., & Kramer, L. (2010). Video feedback in education and training: Putting learning in the picture. *Educational Psychology Review*, 23(1), 45-63.
- Gevers Deynoot-Schaub, M., Fukkink, R., Riksen-Walraven, M., de Kruif, R., Helmerhorst, K., & Tavecchio, L. (2009). *De NCKO Kwaliteitsmonitor*. Amsterdam: SWP.
- Glaser, B.G. & Strauss, A.L. (1967). *The discovery of grounded theory: Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine.
- Govaert, K., Hostyn, I., Steverlynck, A., Van Daele, S., & Willockx, D. (2012). *In dialoog over taal. Ontwikkeling van een werkbegeleidingspakket over taalstimulering voor kindbegeleiders in de voorschoolse kinderopvang*. Intern onderzoeksrapport. Gent/Antwerpen: Arteveldehogeschool – Karel de Grote-Hogeschool.
- Leseman, P. (2009). The impact of high quality education and care on the development of young children: Review of the literature. In *Education, Audiovisual and Culture Executive Agency, Early Childhood Education and Care in Europe: Tackling Social and Cultural Inequalities*, p. 17-49. Brussels: EACEA.
- NCKO (2011). *Pedagogische kwaliteit van de kinderopvang en de ontwikkeling van jonge kinderen: een longitudinale studie*. Amsterdam: NCKO.
- Peeters, J. (2008). *De Warme Professional, begeleid(st)ers kinderopvang construeren professionaliteit*. Gent: Academia Press.
- Peeters, J. (2010). *Video as a tool to increase professionalism in ECE*. ISSA annual conference. Embracing Inclusive Approaches for Children and Youth with Special Education Needs, Riga (Latvia), 11th-14th July 2010.

